

det vel, at der, fort, efter at Afstemningen var begyndt, var saa fuldt i Lokalerne, at man næsten ikke kunde komme frem deroppe, og dette mener han, skulde bevise, at Udgangen ikke har været saa vanskelig; men det beviser netop, at naar Folk først være komne op, kunde de ikke komme ned igjen, og altsaa heller ingen mere komme op, saa at netop, hvad Formanden anfører, synes at stadfæste, hvad der i Dvrigt er klart nok forveien, at den lidet hensigtsmæssige Ordning har medført, at der har været en ganske uoverdøntlig Trængsel tilstede ligesaa Stemmegivningens Begyndelse. Det ærede Mindretal anfører ogsaa, at Flertallet synes at have lagt nogen Vægt paa, at enkelte Velgere have set Veilighed til, ad en Bagtrappe, at komme ind i Valgkloset, gennem Arrestforvarerens Veilighed. Sa, det have vi ganske vist anført, uden dog paa denne Omstændighed at bygge Noget med Hensyn til Spørgsmaalet om Valgets Anerkjendelse eller Ikke-Anerkjendelse; vi have anført det, fordi vi fandt, at det forfjente at medtages som Bidrag til, at danne sig et helt Billede af, hvorledes det er gaaet til. Sagen er nemlig den, at Dpgang eller Nedgang gennem Arrestforvarerens Veilighed maatte berå paa Arrestforvarerens Tilladelse, lidet det jo ikke var nogen officiel Vej, ad hvilken Enhver var berettiget til at komme. Landboerne fik ogsaa først meget sent Underretning om, at Bogenfælgerne gik ind og ud ad denne Vej, og naar det er forklaret af enkelte af disse Velgere, at de henimod Slutningen af Valghandlingen ogsaa have set Landvalgere komme ind ad denne Vej, saa have disse altsaa til Slutning benyttet den, men deres Tal maa dog i Forhold til de Andres have været saa højt ubetydeligt, at det hele Forhold kommer til, at se ganske besynderligt ud. Det ærede Mindretal vil ikke indrømme, at det har nogen videre Betydning, om Valgløvens § 41 sidste Punktum er bleven opfyldt eller ikke, og denne Betragtning gjør Mindretallet gjældende paa flere Steder. Jeg er nu af den modsatte Mening; jeg er af den Mening, at enten det oplyses eller ikke, at Overtrædelser af Valgloven har bragt nogen faktisk Orden tilstede, maa selve Undladelserne af at foretage, hvad Valgloven foreskriver, eller det at foretage sig Noget, som Valgloven ikke foreskriver, eller som den forbyder, give Anledning til, naar Sagen ellers foreligger som her, at man indstiller Valget til, at erklæres ugyldigt. Valgloven er nemlig givet for at fikke sig, at det i Virkeligheden gaar rigtigt til ved Valget, og kommer man ind paa en saadan Betragtning, at man siger: Naar man ikke kan oplyse, at en eller anden Virgighed er begaaet, betyder det Sitet om Valgløvens Bestemmelser ere fulgte eller ikke, saa er man inde paa Vilkaarligheden, saa er der ingen Sikkerhed mere, og saa vilde det være bedre, om man net ikke havde givet nogen Valgløb. Altsaa Valgløvens Bestemmelser bør forlanges hævede, uanset de tilfalde, hvori det har viist

sig, at de ikke have været hævede, selv om det ikke har været muligt at staffe juridisk Bevis for, at de er foregaaet noget Virgigt. Hvad nu angaar den Undladelse af at følge Valgløvens § 41 sidste Stykke om at oplæse for Valgeren saavel hans eget som den af ham Valgtes Navn, efterat begge Listerne have optegnet hans Stemmegivning, saar det gennem en hel Række af Forklaringer, afgivne af Velgere under Eds Tilbud, klart konstateret ikke blot, at nogle af Velgerne ikke have hørt en saadan Oplæsning, men at saaledes som flere Velgere erklære, Oplæsningen i Virkeligheden ikke har fundet Sted. Månlige have vi end bestemt og den Erklæring herom fra en af Bogenfælgerne, idet den Velger, som førte Stemmelisten for Bogenfælgeren, at han ikke havde gjort sig bekendt med Valgloven, men troede, at den nævnte Bestemmelse i Valgløven var fyldestgjort derved, at den, som førte Valglisten, efterat han havde spurgt Velgeren, hvem han skænte paa, sagde til Foreren af Stemmelisten: N. N. stemmer paa N. N. Demmed havde han antaget, at det Formøde var tagttaget, idet han havde opfattet sit Hver saaledes, at det indskrænkede sig til, at kopiere i Stemmelisten, hvad der blev sagt af den, der førte Valglisten. I Valgløven staar der imidlertid udtrykkelig, at den omtalte Oplæsning skal finde Sted, til Sikkerhed for begge Tilførslers Nødtighed og indbyrdes Overensstemmelse, men en saadan Oplæsning som den, der her har fundet Sted, kan jo ikke give nogen Sikkerhed om begge Tilførslers Nødtighed, da den sker, før Stemmelisten er ført. Her have vi altsaa en ligesom og klar Indrømmelse fra en af de Vedkommende af, at Bestemmelser i Slutningen af Valgløvens § 41 ikke er opfyldt for Bogenfælgers Vedkommende. Det ærede Mindretal siger dernæst: Derimod vilde det have været en væsentlig og betydningsfuld Feil, hvis det kunde antages, at Modtagelsen af Stemmer for Bogenfælgers Kjøbstad var forsat længere, end den efter Valgløvens § 42 burde. Det ærede Mindretal er vistnok ogsaa en af de mest betydningsfulde Feil, der er foresalden. Det ærede Mindretal finder imidlertid, at dette ikke blot ikke er oplyst, men at det det Modsatte endog maa anses for godtgjort. Der trøder jeg, at det ærede Mindretal tager fuldstændig fejl. Efter hvad der foreligger, antager jeg, at netop det Modsatte af, hvad det ærede Mindretal finder godtgjort, er fuldstændig godtgjort. Jeg skal nemlig gjøre opmærksom paa, at vel har det ærede Mindretal fuldstændig Ret i, at den Velger i Bogenfælgeren, som førte Valglisten, har erklæret, at Velgerne, saalænge han førte Listen, mødte ganske jevnt i sammenhengende Række lige til henimod Kl. 5. Hvis det nu virkelig var saa, at Velgerne fra Stemmegivningens Begyndelse vare mødte ganske jevnt uden Afbrydelse, saa